

Notitie

Referenznummer
SWNL0189709

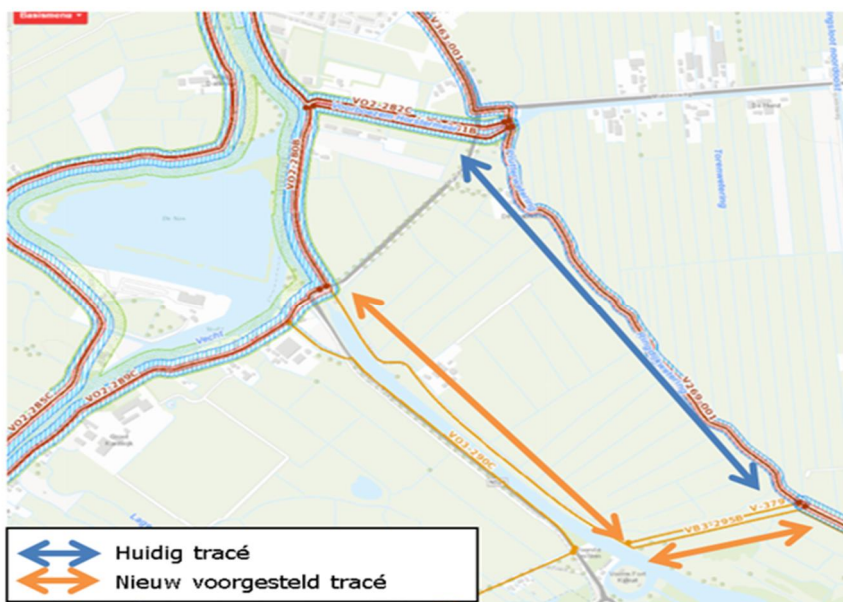
Kenmerk
351962

Betreft
Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling Dijkverbetering Horstermeer Zuid

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het dijktraject V269-001 (Ringdijk Horstermeer-Zuidwest; 'huidig tracé' in figuur 1) voldoet niet aan de veiligheidsnormering van de provincie Noord-Holland. Om dit traject weer te laten voldoen aan de normering zouden zeer ingrijpende werkzaamheden moeten plaatsvinden. Daarom is gezocht naar een andere oplossing en die is gevonden in een dijkomlegging (zie 'nieuw voorgesteld tracé' in figuur 1 en verder par. 2 en 3). De nieuwe dijk is verder aangeduid als Horstermeer Zuid (deel van de zuidelijke begrenzing van de Horstermeerpolder).

Figuur 1: Situatie dijkverbetering Horstermeer Zuid.

1.2 *Waarom een m.e.r.-beoordeling*

Op grond van de Wet milieubeheer en de bijlage bij het Besluit m.e.r. (onderdeel D, categorie 3.2) geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht voor de aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, waarvoor het hoogheemraadschap een projectplan (dijkverbeteringsplan) op grond van de Waterwet moet opstellen. Het wijzigen van een regionale waterkering valt onder deze categorie en is daarmee m.e.r.-beoordelingsplichtig.

M.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten zijn activiteiten waarvoor de beslissing of wel of niet de m.e.r.-procedure moet worden doorlopen, niet bij wet vastligt, maar door het bevoegd gezag (in dit geval het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht) moet worden genomen. Het bevoegd gezag moet bepalen of er sprake is van "belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu", die het

doorlopen van de m.e.r.-procedure wenselijk of noodzakelijk maken. Uitgangspunt ("geest van de wet") hierbij is dat er in beginsel geen m.e.r.-procedure doorlopen hoeft worden, tenzij sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Hierbij moet getoetst worden aan de richtlijnen in bijlage III van de Europese Richtlijn milieueffectbeoordeling met de volgende drie criteria:

- kenmerken van de activiteit,
- plaats van de activiteit en
- kenmerken van het potentiële effect.

Voorliggende notitie bevat de informatie op basis waarvan het bevoegd gezag kan en moet besluiten of er sprake is van "belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu", die het doorlopen van de m.e.r.-procedure wenselijk of noodzakelijk maken.

2 Kenmerken van de activiteit

In plaats van ingrijpende versterkende maatregelen aan dijktraject V269-001 is gekozen om een ander dijktraject aan te wijzen voor de bescherming van de Horstermeer. De nieuwe vervangende dijken (VB3-295B en V-379) zijn op dit moment niet genormeerde, 'overige' dijken. Dit houdt in dat deze momenteel niet hoeven te voldoen aan de provinciale normeringen, maar wel waterkeringen zijn. Bij opwaardering van deze dijken naar de status secundaire waterkering moet een gedeelte van de dijk opgehoogd worden over een lengte van 450 meter van de totaal 1580 meter. De stabiliteit van de dijk is overal voldoende. De aanleghoogte van de te verhogen dijk bedraagt -0,31 m NAP; de kruinverhoging is maximaal 0,5 meter (na zetting). De ondergrond (teelgrond) zal worden gefreesd, afgegraven en in depot gezet. Vervolgens wordt de dijk met erosiebestendigheidscategorie klei opgehoogd. Tenslotte wordt de dijk afgedekt met de opgeslagen teelgrond en ingezaaid. Langs de te verhogen dijk bevinden zich geen woningen of bedrijven, alleen een bunker, die gespaard kan blijven.

3 Plaats van de activiteit

Het vervangende dijktraject begint bij de Randweg te Nederhorst den Berg en volgt dan de Vreelandseweg te Nederhorst den Berg. De dijk is 1580 meter lang met deels een geasfalteerde rijweg en deels een groene dijk zonder verharding. De dijk ligt in de gemeente Wijdmeren, provincie Noord-Holland. In figuur 2 is het plangebied en het vervangende dijktraject (in rood) weergegeven. Het te verhogen gedeelte is het korte zuidelijke gedeelte vanaf de knik.

Figuur 2: Locatie plangebied Horstermeer Zuid.

4 Beoordeling milieueffecten

4.1 Bodem en water

In het project wordt een geringe hoeveelheid grond vergraven en wordt schone klei voor de verhoging van de dijk aangebracht. Voor het thema water worden geen effecten verwacht.

4.2 Landschap

Voor het thema landschap zijn bomen en landschappelijke structuur en beeld beschouwd.

Bomen

Op de te verhogen dijk staat slechts één boom. Deze zal de ophoging naar verwachting niet overleven.

Landschappelijke structuur en beeld

Het dijktraject heeft een landelijk karakter. Behalve een bunker bevinden zich verder geen woningen of gebouwen langs de dijk. Door het ophogen van de dijk zal deze structuur niet veranderen.

Het terrein zal wel tijdelijk veranderen in een werkterrein. Als de dijk weer is ingezaaid zal hier echter niets van te zien zijn. Deze verandering van het landschap is daarmee tijdelijk.

4.3 Cultuurhistorie en archeologie

Archeologie

Uit het archeologisch bureauonderzoek is gebleken dat de kans op het aantreffen van archeologische waarden klein is. Op basis van de geomorfologische en bodemkundige gegevens is gebleken dat het gebied altijd erg nat is geweest. Dat zijn geen gunstige omstandigheden voor bewoning. Binnen het plangebied bestaat een zeer geringe kans op het aantreffen van ontginningsgerelateerde resten uit de Middeleeuwen/Nieuwe Tijd¹.

Cultuurhistorie

Uit het cultuurhistorisch onderzoek is gebleken dat het plangebied deel uitmaakt van een landschappelijk en cultuurhistorisch waardevol gebied. Binnen het plangebied zelf zijn originele elementen aanwezig, in de vorm van oude dijken en een wetering. In de directe omgeving van het plangebied zijn ook diverse waardevolle elementen aanwezig in de vorm van (verdwenen) molenplaatsen, fort Kijkuit en verdedigingswerken behorend bij de Hollandse Waterlinie. Er is voor gekozen om één van de oude dijken op te hogen en de wetering te handhaven. Hierdoor wijzigt de structuur van het gebied niet en gaan er geen waardevolle elementen verloren¹.

Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden toch onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 (herzien in 2007) aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht (vondstmelding via de bevoegde overheid)¹.

4.4 Natuur

Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied ligt grotendeels in het Natura 2000-gebied "Oostelijke Vechtplassen". Het deel van het plangebied ten noorden van het dijklichaam valt buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied. Aangezien het plangebied voor een groot deel gelegen is binnen de grenzen van

¹ Archeologisch onderzoek dijkverlegging Horstermeer Zuid; Bureauonderzoek en Cultuurhistorisch onderzoek (Grontmij Archeologische rapporten 1524, januari 2015).

een gebied dat beschermd is via de Natuurbeschermingswet 1998, zijn negatieve effecten van de beoogde ontwikkeling niet op voorhand uit te sluiten. Om die reden is een voortoets uitgevoerd, waarin de beoogde ontwikkeling is getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied "Oostelijke Vechtplassen". Negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op de instandhoudingsdoelstellingen van de aangewezen habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten van Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen worden uitgesloten².

EHS

Het plangebied is gelegen in de ecologische hoofdstructuur (EHS) van de Provincie Noord-Holland. Het Hilversumsch Kanaal vormt daarnaast een ecologische verbindingszone (EVZ). Ingrepen in de EHS zijn niet toegestaan als er sprake is van significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. Wezenlijke kenmerken en waarden in het plangebied zijn onder andere openheid van het landschap, stilte en donkerte. De bomenrij en het lage dijklichaam zijn kenmerkende elementen van de landschapsstructuur. De hydrologie en grondwaterstromen van het gebied zijn ook wezenlijke kenmerken van het gebied. Er vinden geen werkzaamheden plaats aan de watergangen en er wordt waarschijnlijk een knotwilg gekapt. Negatieve effecten op gebied van de EHS zijn niet te verwachten².

Flora- en faunawet

In het plangebied komt één soort van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet voor die hinder kan ondervinden van de werkzaamheden. Het gaat om de tabel 2-soort Kleine modderkruiper. De Kleine modderkruiper is in meerdere sloten in het plangebied aangetroffen. Indien er gewerkt wordt conform de gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen (Unie van Waterschappen, 2012) zijn negatieve effecten op de tabel 2-soort Kleine modderkruiper niet te verwachten.

Ook komen er in de directe omgeving verschillende soorten vleermuizen en broedvogels voor. Er worden echter geen negatieve effecten van de werkzaamheden op deze soortgroepen verwacht indien:

- De werkzaamheden tussen 1 september en 1 maart worden uitgevoerd;
- Er geen werkzaamheden plaatsvinden tussen zonsondergang en zonsopgang;
- De bunker in het plangebied behouden blijft².

In 2007 is een waarneming gedaan van de Gestreepte waterroofkever in een watergang op de grens van het plangebied. De soort is tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en wordt niet verwacht op basis van het biotoop. Mocht desbetreffende watergang tijdens de werkzaamheden worden aangetast, dan wordt desondanks aangeraden om dit ecologisch te laten begeleiden door een ter zake deskundige.

Negatieve effecten op overige soorten die behoren tot tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet worden niet verwacht².

Tijdens de uitvoering zal gewerkt worden volgens de Gedragscode Flora- en faunawet en het werkprotocol naar aanleiding van het natuur onderzoek². Daarbij valt te denken aan:

- Overdag werken om verstoring van nachtdieren te voorkomen;
- Buiten broedseizoen werken.

4.5 Hinder

De ophoging van het dijktraject van 450 meter zal enige hinder kunnen opleveren, maar deze zal zoveel mogelijk kunnen worden beperkt:

- Het transport van het materiaal en materieel zal via de weg plaatsvinden (waarschijnlijk uitgevoerd met voor grondslag geschikt materieel). Dit kan overlast veroorzaken. Om dit te

² Ecotoets en voortoets dijktraject Horstermeer-Zuid (Waterproef, augustus 2013).

beperken zullen met de bevoegde instanties en de perceeleigenaren afspraken over het transport gemaakt worden.

- Er zal er in de omgeving van de werkzaamheden ruimte gezocht worden voor opslag van materiaal, keten, materieel en een eventueel tijdelijk gronddepot. Op dit moment zijn over de verdere invulling hiervan nog geen zaken bekend. Ook over de opslag zullen afspraken met de bevoegde instanties en/of de perceeleigenaren gemaakt worden.
- Aan de toegangsweg bevindt zich een woning. Met de eigenaar zullen afspraken gemaakt worden om de overlast te beperken.
- Voor de realisatie van de nieuwe dijk is een werkstrook nodig. Hierdoor kunnen de perceel eigenaren dit gedeelte tijdelijk niet meer gebruiken. Met de perceeleigenaren zullen afspraken over de periode en de toegang en over het gebruik van het perceel gemaakt worden.

4.6 *Cumulatie*

Rond het te verhogen gedeelte van de dijk zijn geen ontwikkelingen bekend, die zouden kunnen leiden tot cumulerende effecten.

5 **Conclusie**

In deze notitie zijn de milieueffecten als gevolg van de dijkverbetering Horstermeer Zuid beschreven. De dijkverbetering leidt niet tot belangrijke nadelige milieueffecten. Er is geen nader onderzoek noodzakelijk en er is ook geen reden tot het uitvoeren van een m.e.r.-procedure.

Verantwoording

Projectnummer : 351962
Referentienummer : SWNL0189709
Revisie : Versie 1.0
Datum : 1 augustus 2016

Auteur(s) : drs. M.P. Laeven
E-mail adres : marc.laeven@sweco.nl
Gecontroleerd door : ing. J.E. van Veldhuizen Msc
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : ing. A.H.A. van Steijn
Paraaf goedgekeurd :